

NAVODILA O NAČINU POTEKA IN OBVEZNIH VSEBINAH PREIZKUSA POSEBNE NADARJENOSTI

ŠTUDIJSKI PROGRAMI PRVE STOPNJE

Študijsko leto 2025/26

<http://www.agrft.uni-lj.si>

Kazalo

1. ŠTUDIJSKI PROGRAM DRAMATURGIJA IN SCENSKE UMETNOSTI.....	3
1.1. Način poteka in vsebina preizkusa.....	3
1.2. Priporočena literatura	3
1.3. Priporočena literatura za preizkus širše jezikovne razgledanosti.....	4
1.4. Dokumenti in naloge	4
1.5. Informacije	4
2. ŠTUDIJSKI PROGRAM DRAMSKA IGRA	5
2.2. Priporočena literatura	5
2.3. Priporočena literatura za preizkus širše jezikovne razgledanosti in govornega posluha	5
2.4. Dokumenti in naloge	5
2.5. Informacije	6
3. ŠTUDIJSKI PROGRAM FILM IN TELEVIZIJA	6
3.1. Način poteka in vsebina preizkusa.....	6
3.2. Priporočena literatura	7
3.3. Priporočeni filmi	7
3.4. Priporočena literatura za preizkus širše jezikovne razgledanosti.....	7
3.5. Dokumenti in naloge	8
3.6. Informacije	9
4. ŠTUDIJSKI PROGRAM GLEDALIŠKA REŽIJA.....	9
4.1. Način poteka in vsebina preizkusa.....	9
4.2. Priporočena literatura.....	9
4.3. Priporočena dramska literatura za nalogo.....	10
4.4. Priporočena literatura za preizkus širše jezikovne razgledanosti.....	12
4.5. Dokumenti in naloge	12
4.6. Informacije	12

Akademija za gledališče, radio, film in televizijo izvaja univerzitetne študijske programe prve stopnje Dramaturgija in scenske umetnosti, Dramska igra, Film in televizija ter Gledališka režija. Pred vpisom v vsakega od navedenih programov mora kandidat opraviti preizkus posebne nadarjenosti.

1. ŠTUDIJSKI PROGRAM DRAMATURGIJA IN SCENSKE UMETNOSTI

1.1. Način poteka in vsebina preizkusa

Preizkus posebne nadarjenosti za študijski program 1. stopnje Dramaturgija in scenske umetnosti obsega:

a) **zagovor predložene naloge**, ki je lahko:

- literarnozgodovinska in idejno-estetska analiza določenega dramskega dela, ki naj vključuje idejno zasnovo možne uprizoritve (20.000–30.000 znakov s presledki), ali
- problemska analiza oz. študija primera izbranega dela ali pojava s področja gledališča in scenskih umetnosti, npr. analiza izbrane gledališke ali plesne uprizoritve, avtorske poetike ali sklopa gledaliških dogodkov (20.000–30.000 znakov s presledki), ali
- dramsko besedilo ali dramatizacija oziroma priredba literarnega dela, ki vključuje komentar ali analizo konceptualne zasnove izbrane teme, motivov, likov, prostora in časa ter njihovo dramaturško izpeljavo (30.000–90.000 znakov s presledki).

b) **preizkus širše jezikovne razgledanosti**,

c) **pogovor**, v katerem komisija poleg splošne razgledanosti preveri tudi kandidatovo poznavanje klasičnih, modernih in sodobnih del s področja dramatike in gledališča, njegovo pojmovanje funkcije umetnosti in kulture ter seznanjenost z aktualno gledališko produkcijo.

1.2. Priporočena literatura

Aristoteles: Poetika. Prevod Kajetan Gantar. Ljubljana, 2012.

Chion, M.: Napisati scenarij. Ljubljana, 1987.

Fischer-Lichte, E.: Estetika performativnega. Ljubljana, 2008.

Hartnoll, P.: Kratka zgodovina gledališča. Ljubljana, 1989.

Inkret, A.: Drama in gledališče. Ljubljana, 1986.

Jovanović, D.: Dramsko pisanje. Ljubljana, 2015.

Koblar, F.: Slovenska dramatika I, II. Ljubljana, 1972, 1973.

Kralj, L.: Teorija drame. Ljubljana, 1998.

Kralj, V.: Dramaturški vademekum. Ljubljana, 1984.

Lehmann, H.-T.: Postdramsko gledališče. Ljubljana, 2003.

Lukan, B.: Slovenska dramaturgija: dramaturgija kot gledališka praksa. Ljubljana, 2001.

Melchinger, S.: Zgodovina političnega gledališča. Ljubljana, 2000.

Milohnič, A.: Teorije sodobnega gledališča in performansa. Ljubljana, 2009.

Orel, B.: Prekinitve s tradicijo v slovenskih uprizoritvenih umetnostih 1966-2006. Ljubljana, 2023.

Pavis, P.: Gledališki slovar. Ljubljana, 1997.

Poniž, D.: Kratka zgodovina evropske in ameriške dramatike. Ljubljana, 1994.

Poniž, D.: Anatomija dramskega besedila. Ljubljana, 1996.

Toporišič, T.: Med zapeljevanjem in sumničavostjo, slovensko gledališče 2. pol. 20. stol. Ljubljana, 2004.

Ubersfeld, A.: Brati gledališče. Ljubljana, 2002.

Vevar, Š., in Orel, B. (ur.): Začetki in dosežki slovenskega gledališča moderne dobe: Ob 150-letnici ustanovitve Dramatičnega društva v Ljubljani. Ljubljana, 2018.

1.3. Priporočena literatura za preizkus širše jezikovne razgledanosti

Bešter, M. in drugi: Na pragu besedila 1–4 (učbenik in delovni zvezki). Ljubljana, 2000, 2001, 2003.

Krakar Vogel, B. in drugi: Branja 1–4 (Berilo in učbenik za gimnazije in strokovne šole). Ljubljana, 2000, 2001, 2002, 2003.

Žagar, F.: Slovenska slovnica in jezikovna vadnica (10. izdaja). Maribor, 2007.

1.4. Dokumenti in naloge

Kandidati morajo referatu za študijske zadeve UL AGRFT **do 4. junija 2025** poslati po pošti:

- kratek življenjepis,
- potrdilo o splošnem zdravniškem pregledu, ki ga izda osebni zdravnik,
- nalogo v šestih izvodih (v formatu A4); nalogo pošljejo tudi v elektronski obliki na naslov: dramaturgija.sprejemni@agrft.uni-lj.si.

1.5. Informacije

Informacije o programih in načinu opravljanja preizkusa posebne nadarjenosti lahko kandidati dobijo v referatu za študijske zadeve akademije:

- preko elektronske pošte: referat@agrft.uni-lj.si,
- ustno na telefonski številki 01 251 04 12.

Preizkusi nadarjenosti bodo potekali **od 26. junija do 8. julija 2025**. Kandidati bodo obvestilo o točnem datumu prejeli po e-pošti.

2. ŠTUDIJSKI PROGRAM DRAMSKA IGRA

2.1. Način poteka in vsebina preizkusa

Preizkus posebne nadarjenosti za študijski program 1. stopnje Dramska igra obsega:

- a) **interpretacijo izbora besedil**, ki jih kandidat predloži komisiji: dve pesmi, prozni tekst in tri odlomke iz dramskih besedil (monologe). Poleg interpretacije besedil, ki jih je pripravil kandidat, mu komisija na izpitu določi eno ali več besedil, ki jih kandidat interpretira po krajši pripravi, ter improvizacijske naloge na dano temo oziroma dramsko situacijo,
- b) **preizkus širše jezikovne razgledanosti in govornega posluha** ob krajšem besedilu, ki ga kandidatu predloži komisija na izpitu, in **preizkus pevskega posluha**,
- c) **preizkus kandidatovega občutka za telesni izraz in gibanje v prostoru**,
- d) **pogovor o gledaliških, kulturnih in splošno umetniških vprašanjih**.

Besedila, ki jih je kandidat predložil komisiji, mora interpretirati na pamet.

2.2. Priporočena literatura

Brook P.: Prazen prostor. Ljubljana, 1971.

Diderot D.: Paradoks o igralcu. Ljubljana, 1971.

Efros A.: Gledališka vaja–ljubezen moja. Ljubljana, Knjižnica, 1979.

Grotowski J.: Revno gledališče. Ljubljana, 1973.

Stanislavski K. S.: Sistem I, II, IV. Ljubljana, 1977, 1982, 1983.

2.3. Priporočena literatura za preizkus širše jezikovne razgledanosti in govornegaposluga

Bešter, M. in drugi: Na pragu besedila 1–4 (učbenik in delovni zvezki). Ljubljana, 2000, 2001, 2003.

Krakar Vogel, B. in drugi: Branja 1–4 (Berilo in učbenik za gimnazije in strokovne šole). Ljubljana, 2000, 2001, 2002, 2003.

Žagar, F.: Slovenska slovnica in jezikovna vadnica (10. izdaja). Maribor, 2007.

2.4. Dokumenti in naloge

Kandidati morajo referatu za študijske zadeve UL AGRFT **do 4. junija 2025** poslati po pošti:

- 1 fotografijo v velikosti 3,5 x 4,5 cm (na hrbtno stran napišite ime in priimek),

- podpisano dovoljenje za interno uporabo fotografije na preizkusih nadarjenosti, glej: [izjava o uporabi fotografije.docx \(live.com\)](#),
 - potrdilo o splošnem zdravniškem pregledu, ki ga izda osebni zdravnik,
 - izbor besedil (po lastnem izboru) v **12-ih izvodih** in kratek življenjepis v **12-ih izvodih** v predpisani obliki.
- Glej: [Primer-oblikovanja-gradiva-za-preizkus DI.docx](#)

Izbor besedil mora vsebovati tri odlomke iz dramskih besedil (monologe), dve pesmi in prozni tekst. Vsak izvod besedil naj bo spet s palično sponko.

2.5. Informacije

Informacije o programih in načinu opravljanja preizkusa posebne nadarjenosti lahko kandidati dobijo v referatu za študijske zadeve akademije:

- preko elektronske pošte: referat@agrft.uni-lj.si,
- ustno na telefonski številki 01 251 04 12.

Preizkusi nadarjenosti bodo potekali **od 26. junija do 8. julija 2025**. Kandidati bodo obvestilo o točnem datumu prejeli po e-pošti.

3. ŠTUDIJSKI PROGRAM FILM IN TELEVIZIJA

3.1. Način poteka in vsebina preizkusa

Kandidat naj ob splošni družbeni in umetniški razgledanosti pozna tudi osnove filmske in televizijske zgodovine, ter skozi proces preizkusa umetniške nadarjenosti izpriča osnovno razumevanje filma in televizije. To med drugim predstavi s poznavanjem pomembnih filmskih in televizijskih del in avtorjev.

Preizkus posebne nadarjenosti za študijski program 1. stopnje Film in televizija poteka v dveh krogih in traja več dni. Prvi krog obsega:

- a) **pisno oceno filma**, ki ga kandidatu predvaja komisija, s posebnim poudarkom na konceptualni in filmsko estetski analizi in jasno opredeljeni misli in viziji filma,
- b) **pisni test** iz splošne kulturne, umetniške, družbene, filmske in televizijske razgledanosti,
- c) **preizkus širše jezikovne razgledanosti**,
- d) **pogovor s kandidatom**, ki temelji na nalogah, ki jih je kandidat predstavil in opravil v prvem krogu.

Sledi **selekcija kandidatov** za drugi krog.

Kandidati v drugem krogu opravijo razne **praktične preizkuse in naloge** (predstavotvorne, scenaristične, režijske in snemalske ter montažne) ter **končni pogovor** komisije s kandidatom (zagovor nalog in preizkusov drugega kroga).

Kandidati za smer *Filmsko in televizijsko snemanje* morajo za opravljanje nalog iz drugega kroga imeti lastni digitalni fotoaparati z možnostjo manualnih nastavitev.

3.2. Priporočena literatura

Bašič Hrvatin, Sandra: Državni ali javni servis. Perspektive javne radiotelevizije v Sloveniji. Ljubljana: Mirovni inštitut, 2002.

Cook, Pam: Knjiga o filmu. Ljubljana: UMco in Slovenska kinoteka, 2007.

Kralj, Vladimir: Dramaturški vademekum. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1984.

Papotnik, Amand: Zbrano gradivo o fotografiji. Maribor: Pedagoška fakulteta, 1989.

Popović, Boris: Oblikovanje svetlobe za televizijo in film. Ljubljana: Združenje filmskih snemalcev Slovenije, 2023.

Štefančič, jr, Marcel: Na svoji zemlji: Zgodovina slovenskega filma. Ljubljana: UMco, 2005.

Villain, Dominique: Montaža. Ljubljana: Slovenska kinoteka, 2000.

Žižek, Fran.: Čarobno ogledalo: kako sem doživel rojstvo in odraščanje slovenske televizije. Maribor: Obzorja, 1995.

3.3. Priporočeni filmi

Državljan Kane, Orson Welles, 1941.

Tatovi koles, Vittorio de Sica, 1948.

Rašomon, Akira Kurosava, 1950.

Do zadnjega diha, Jean-Luc Godard, 1960.

Ples v dežju, Boštjan Hladnik, 1961.

Tistega lepega dne, France Štiglic, 1962.

Klavir, Jane Campion, 1993.

Varuh meje, Maja Weiss, 2002.

Karpopotnik, Matjaž Ivanišin, 2013.

Parazit, Bong Joon-ho, 2019.

3.4. Priporočena literatura za preizkus širše jezikovne razgledanosti

Bešter, M. in drugi: Na pragu besedila 1–4 (učbenik in delovni zvezki) . Ljubljana, 2000, 2001,

2003.

Krakar Vogel, B. in drugi: Branja 1–4 (Berilo in učbenik za gimnazije in strokovne šole). Ljubljana, 2000, 2001, 2002, 2003.

Žagar, F.: Slovenska slovnica in jezikovna vadnica (10. izdaja). Maribor, 2007.

3.5. Dokumenti in naloge

Kandidati morajo referatu za študijske zadeve UL AGRFT **do 4. junija 2025** poslati po pošti:

- kratek življenjepis,
- potrdilo o splošnem zdravniškem pregledu, ki ga izda osebni zdravnik,
- osnovni specialistični izvid za vid in ADG izvid za sluh,
- foto strip (vizualno pripoved brez dodatnega besedila v nizu 12 do 15 fotografij v ležečem formatu (13x18 cm), z naslovom, zaporedje fotografij naj bo označeno na hrbtni strani fotografij. Fotografije naj bodo oddane na foto papirju in na nosilcu USB, v zapisu jpg/png),
- avdio-vizualno delo (dolžine do 10 minut; film, video ali TV-oddaja; na nosilcu USB v zapisu MP4),
- eksplikacijo (obrazložitev ideje in oblikovne zasnove avdiovizualnega dela iz zgornje točke; obvezno v formatu A4),
- pisno utemeljitev: Zakaj želim študirati film in televizijo na izbrani smeri (1 stran, obvezno v formatu A4),
- podpisano izjavo o avtorstvu predloženih del.

Kandidati za smer **Filmsko in televizijsko snemanje** oddajo še:

- izbor 10 fotografij (24x30 cm, v ležečem formatu) na foto papirju in na nosilcu USB, v zapisu jpg/png.

Kandidati za smer Filmsko in televizijsko snemanje **naj imajo s seboj tudi fotoaparat**, saj lahko v 2. krogu dobijo za nalogo praktično fotografsko nalogo.

Kandidati morajo življenjepis, eksplikacijo in utemeljitev predložiti tudi v elektronski obliki, na nosilcu USB, v zapisu pdf ali doc.

Vsa oddana dela morajo biti avtorska dela kandidata, kar kandidat dokazuje s podpisano izjavo.

3.6. Informacije

Informacije o programih in načinu opravljanja preizkusa posebne nadarjenosti lahko kandidati dobijo v referatu za študijske zadeve akademije:

- preko elektronske pošte: referat@agrft.uni-lj.si,
- ustno na telefonski številki 01 251 04 12.

Preizkusi nadarjenosti bodo potekali **od 26. junija do 8. julija 2025**. Kandidati bodo obvestilo o točnem datumu prejeli po e-pošti.

4. ŠTUDIJSKI PROGRAM GLEDALIŠKA REŽIJA

4.1. Način poteka in vsebina preizkusa

Preizkus posebne nadarjenosti za študijski program 1. stopnje Gledališka režija obsega:

- a) **zagovor predložene naloge** (»režijske knjige«), ki obsega razčlenbo dramskega besedila po lastni izbiri in koncept uprizoritve (pri izbiri besedila naj kandidat upošteva dejstvo, da je bilo ali izdano v knjižni obliki ali uprizorjeno v profesionalnem gledališču),
- b) **prikaz gledališkega prizora**, ki ga kandidat pripravi vnaprej in je tematsko ali le problemsko vezan na izbrano besedilo. Prizor je lahko brez besed in izveden v kakršnikoli uprizoritveni praksi. V njem nastopa kandidat sam in ne sme biti daljši od 10 minut,
- c) **test odrskega oblikovanja** na dano temo ali dano prizorišče,
- d) **razčlenba** monologa ali prizora »na licu mesta«,
- e) **preizkus širše jezikovne razgledanosti in glasbenega posluha**,
- f) **pogovor** o različnih umetniških projektih in dogodkih (gledališke predstave, filmi, razstave, koncerti, performansi in drugo), ki jih je kandidat videl v zadnjih dveh letih.

4.2. Priporočena literatura

Brook P.: PRAZEN PROSTOR, Ljubljana, Knjižnica MGL.

Feral J.: REŽIJA IN IGRA, Knjižnica MGL.

Korun M.: REŽISER IN CANKAR, Knjižnica MGL.

Kott J.: ESEJI O SHAKESPEARU (Shakespeare, naš sodobnik), DZS.

Kralj V.: DRAMATURŠKI VADEMEKUM, Ljubljana, 1964.

Lehmann, Hans Thies: POSTDRAMSKO GLEDALIŠČE, Maska.

MED ARTAUDOM IN BRECHTOM (urednik: Andrej Inkret), Knjižnica MGL.

Molinari C.: ZGODOVINA GLEDALIŠČA.

Pavis P.: SODOBNA REŽIJA, Knjižnica MGL.

Stanislavski K. S.: SISTEM 1, 2, Knjižnica MGL.

4.3. Priporočena dramska literatura za nalogo

Ajshil: Oresteja

Albee, Edward: Kdo se boji Virginije Woolf, Tri visoke ženske

Beckett, Samuel: Čakajoč na Godota, Konec igre

Bernhard, Thomas: Pred upokojitvijo, Izbojševalec sveta

Bor, Matej: Raztrganci, Bele vode

Brecht, Bertolt: Baal, Bobni v noči, Opera za tri groše, Malomeščanska svatba, Gospod Puntila in njegov hlapec Matti

Buchner, Georg: Woyzeck, Dantonova smrt

Bulgakov, Mihail Afanasjevič: Škrlatni otok, Zarota svetohlincev

Camus, Albert: Kaligula, Nesporazum

Cankar, Ivan: Hlapci, Pohujšanje v dolini Šentflorjanski, Lepa Vida, Za narodov blagor, Kralj na Betajnovi

Churchill, Caryl: Punce in pol, Daleč stran

Corneille, Pierre: Cid, Odrska utvara

Čehov, Anton Pavlovič: Tri sestre, Utva, Striček Vanja, Češnjev vrt

Durrenmatt, Friedrich: Fiziki, Romulus veliki

Eliot, T.S.: Umor v katedrali

Evripid: Medeja

Filipčič, Emil: Ujetniki svobode

Genet, Jean: Služkinji, Balkon

Giraudoux, Jean: Trojanske vojne ne bo, Amfitrion

Goethe, Johan Wolfgang von: Faust

Gogolj, Nikolaj Vasiljevič: Revizor

Grum, Slavko: Dogodek v mestu Gogi

Handke, Peter: Zmerjanje občinstva, Podzemni bluz

Hauptmann, Gerhart: Pred sončnim vzhodom, Tkalci, Hannele gre v nebesa

Hieng, Andrej: Osvajalec

Horvath, Odon von: Zgodbe iz Dunajskega gozda, Vera, ljubezen, upanje

Ibsen, Henrik: Strahovi, Nora

Ionesco, Eugene: Plešasta pevka, Stoli, Učna ura

Jančar, Drago: Zalezujoč Godota, Veliki briljantni valček, Klementov padec

Jarry, Alfred: Kralj Ubu

Jelinek, Elfriede: Športni komad, Drame princes, Bambijeva dežela

Jesih, Milan: Grenki sadeži pravice

Jovanović, Dušan: Življenje podeželskih plejbojev, Osvoboditev Skopja, Zid, jezero

Kane, Sarah: Razmadežna, Razdejani, Psihoza 4:48

Kleist, Heinrich von: Razbiti vrč, Princ Homburški

Koltes, Bernard Marie: Roberto Zucco

Kozak, Ferdo: Profesor Klepec

Kozak, Primož: Kongres, Afera

Kreft, Bratko: Celjski grofje

Linhart, Anton Tomaž: Županova Micka, Matiček se ženi

Lorca, Federico Garcia: Dom Bernarde Albe

Maeterlinck, Maurice: Monna Vanna, Slepci, Modra ptica

Mamet, David: Edmond, Oleanna, November

Miller, Arthur: Smrt trgovskega potnika

Moliere: Ljudomrznik, Tartuffe, Don Juan

Mrožek, Slawomir: Tango, Emigranti

Muller, Heiner: Kvartet, Stroj Hamlet

Osborn, John: Ozri se v gnevu

Partljič, Tone: Moj ata, socialistični kulak

Pinter, Harold: Zabava za rojstni dan, Strežni jašek, Prevara

Pirandello, Luigi: Kaj je resnica, Šest oseb išče avtorja

Racine, Jean: Fedra

Ravenhill, Mark: Shopping and fucking

Sartre, Jean-Paul: Muhe, Umazane roke, Hudič in ljubi bog

Semenič, Simona: 5 fantkov.si, 1981

Shakespeare: Kralj Lear, Hamlet, Othello, Rihard III, Macbeth, Romeo in Julija, Vihar, Sen kresne noči, Milo za drago, Komedijska zmešnjav

Smole, Dominik: Antigona, Zlata čevlčica, Krst pri Savici

Sofoklej: Kralj Ojdip, Antigona

Stoppard, Tom: Rosencrantz in Guildenstern sta mrtva

Strindberg, August: Gospodična Julija, Sanjska igra, Sonata strahov

Strniša, Gregor: Ljudožerci, Žabe

Svetina, Ivo: Šeherezada, Lepotica in zver

Šeligo, Rudi: Kdor skak, tisti hlap, Ana, Svatba

Taufer, Veno: Odisej in sin ali svet in dom

Weiss, Peter: Zasledovanje in usmrnitev J.P. Marata

Williams, Tennessee: Tramvaj poželenje

Zupančič, Matjaž: Vladimir, Hodnik, Razred, Goli pianist

4.4. Priporočena literatura za preizkus širše jezikovne razgledanosti

Bešter, M. in drugi: Na pragu besedila 1–4 (učbenik in delovni zvezki). Ljubljana, 2000, 2001, 2003.

Krakar Vogel, B., in drugi: Branja 1–4 (Berilo in učbenik za gimnazije in strokovne šole). Ljubljana, 2000, 2001, 2002, 2003.

Žagar, F.: Slovenska slovnica in jezikovna vadnica (10. izdaja). Maribor, 2007.

4.5. Dokumenti in naloge

Kandidati morajo referatu za študijske zadeve UL AGRFT **do 4. junija 2025** poslati po pošti:

- kratek življenjepis,
- potrdilo o splošnem zdravniškem pregledu, ki ga izda osebni zdravnik,
- osnovni specialistični izvid za vid in ADG izvid za sluh,
- nalogo v sedmih izvodih (v formatu A4),
- poljubno besedilo v vezani ali nevezani besedi.

4.6. Informacije

Informacije o programih in načinu opravljanja preizkusa posebne nadarjenosti lahko kandidati dobijo v referatu za študijske zadeve akademije:

- preko elektronske pošte: referat@agrft.uni-lj.si,
- ustno na telefonski številki 01 251 04 12.

Preizkusi nadarjenosti bodo potekali **od 26. junija do 8. julija 2025**. Kandidati bodo obvestilo o točnem datumu prejeli po e-pošti.